

HOVEDKOMMISSORIUM

Miljøundersøgelser af stormflodssikring omkring hovedstaden

Stormflodssikring af hovedstaden

Regeringen og kommunerne Dragør, Hvidovre, København og Tårnby er jf. forståelsespapiret enige om at iværksætte videre undersøgelser af en stormflodssikring omkring hovedstaden i perioden 2025-2032, som følger op på forundersøgelsen af stormflodssikring omkring hovedstaden der blev offentliggjort i maj 2025.

Næste skridt for stormflodssikring af hovedstaden er, jf. forståelsespapiret mellem Transportministeriet og kommunerne at igangsætte de første miljøkonsekvensvurderinger (MKV) for de sydlige strækninger samt program- og risikokortlægning mv., ligesom der skal gennemføres en række supplerende analyser som opfølgning på forundersøgelsen. Beslutning om finansiering og igangsættelse af konkrete anlægsprojekter træffes først senere, mens der sideløbende med arbejdet med miljøundersøgelser pågår afklaring af fremtidig organisering af stormflodssikringen i København, finansieringsmodel¹ og samlet lovgrundlag.

Miljøundersøgelserne vil fokusere på delstrækning 1-6 mod syd, hvorfra der vurderes at være størst risiko for oversvømmelse. Den endelige anlægsrækkefølge skal dog undersøges nærmere ifm. risikokortlægningen. Hvad angår forundersøgelsens delstrækning 5a og 5b, indgår det i undersøgelserne at understøtte Dragør Kommunes lokale kystbeskyttelsesprojekt.

I forbindelse med undersøgelser af en portløsning i syd (delstrækning 2) vil der også indgå indledende analyser af en portløsning i nord (delstrækning 12), der skal ses i sammenhæng. De enkelte undersøgelser beskrives nærmere i særskilte delkommissorier.

Baggrund - Forundersøgelsen

I perioden 2022-2025 gennemførte Transportministeriet og Sund & Bælt har i samarbejde med Dragør, Hvidovre, Københavns og Tårnby Kommune samt en række infrastrukturejere en forundersøgelse af stormflodssikring af hovedstaden.

En samlet stormflodssikring af hovedstaden omfatter ca. 60 km kystbeskyttelse, som forventes anlagt over ca. 30 år. Projektet er foreløbigt inddelt i tre overordnede faser (syd, øst og nord), der igen er inddelt i 14 delstrækninger jf. kort nedenfor. Der er således tale om et stort og meget væsentligt projekt, der med et fælles sikringsniveau kan beskytte hovedstaden tilstrækkeligt mod stormflod.

I forundersøgelsen er der skitseret et 60 km sammenhængende sikringsanlæg (se kort herunder), som kan udgøres af en kombination af diger, stormflodspor, faste betonkonstruktioner, kystforlande mv. Det estimerede anlægsoverslag for sikringsanlægget er 12-13 mia. kr. (2025-priser), og anlægget vil skulle anlægges over forventeligt ca. 30 år. Forundersøgelsen viste, at der er tale om et samfundsøkonomisk rentabelt projekt, da gevinsterne fra sikringsanlægget i form af undgåede skader på bygninger og andre anlæg vurderes at overstige omkostningerne til anlæg, drift og vedligehold af anlægget.

¹ Den endelige finansieringsmodel endnu ikke er kendt. Der pågår et arbejde i Miljøministeriet i regi af et ekspertudvalg.

Organisering af de videre undersøgelser i perioden 2026-2032.

Borgmesterforum

Det borgmesterforum, som har arbejdet parallelt med forundersøgelsen, knyttes tættere til programmet for stormflodssikring omkring hovedstaden med henblik på at styrke det fælles ejerskab til arbejdet med en samlet stormflodssikring omkring København, og for at sikre, at politiske prioriteringer kan inddrages i programmets opgaver og projekter.

Borgmesterforum består af borgmestrene fra Københavns Kommune, Hvidovre Kommune, Dragør Kommune og Tårnby Kommune samt kommunerne, Transportministeriet og Sund & Bælt på direktionsniveau.

Borgmesterforum inviteres i regi af kommissorierne for miljøundersøgelser af stormflodssikring omkring hovedstaden møde som udgangspunkt halvårligt samt efter yderligere behov.

Styregruppe

Der nedsættes en styregruppe på direktorniveau med repræsentation af Københavns Kommune – hhv. Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen, Hvidovre Kommune, Dragør Kommune og Tårnby Kommune, samt Transportministeriet og Sund & Bælt. Kystdirektoratet og DMI deltager desuden i styregruppen efter behov.

Styregruppen tager beslutninger, der sikrer udmøntningen af såvel accelerationspakken og det tilsvarende kommunale økonomiske bidrag, hvad angår stormflodssikring omkring hovedstaden,

samt kommunernes lokale strategier og forpligtigelser indenfor kyst- og stormflodssikring. Styregruppen har det overordnede ansvar for at gennemføre program- og risikokortlægning, supplerende undersøgelser og miljøkonsekvensvurderinger, jf. forståelsespapiret. Endvidere har styregruppens ansvar for eventuelle aftaler med tredjeparter (selskaber under statens eller kommunernes ejerskab) i forbindelse med undersøgelser på deres arealer. Konkret vil det være den relevante kommune og/eller staten der varetager ansvaret på vegne af styregruppen.

Medlemmerne af styregruppen mødes som udgangspunkt 3-4 gange årligt. Transportministeriet er formand for styregruppen.

Koordinationsgruppe

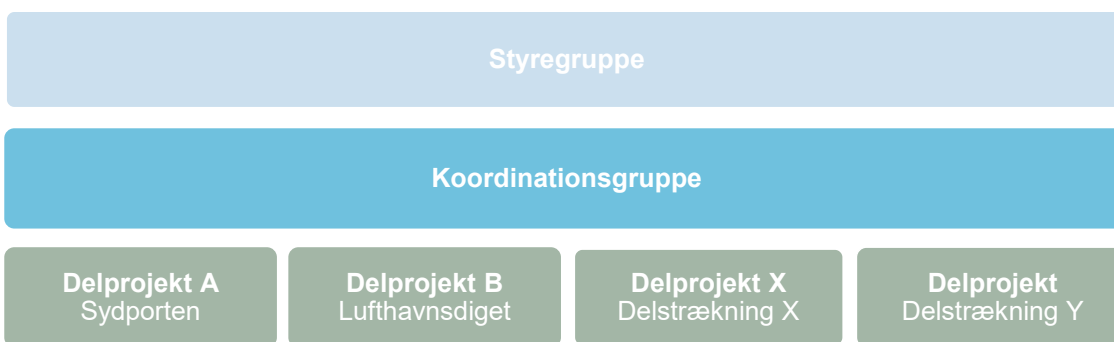
Koordinationsgruppen fra forundersøgelsen fastholdes og bemannes med kernemedarbejdere og kontorchefer fra alle parter. Gruppens funktion er at følge alle aktiviteter, opgaver og projekter og sikre koordination på tværs, herunder ift. organisationernes strategiske aktiviteter. Gruppen har overblik over den samlede portefølje, tidsplan og økonomi samt interessentgrupper, også i regi der ligger udenfor stormflodsprogrammet.

Koordinationsgruppen betjener styregruppen og mødes efter behov samt forud for styregruppemøderne. Sund & Bælt er ansvarlige for Koordinationsgruppen

Projektgrupper

For hvert delprojekt udarbejdes der et delkommissorium, og der nedsættes en projektgruppe med repræsentation fra Sund & Bælt, de(n) kommune(r) der ønsker at deltage samt eventuelle øvrige parter eller særligt relevante infrastrukturselskaber med relation til det enkelte delprojekt. Et delprojekt kan bestå af en eller flere delstrækninger. Projektgrupperne refererer til styregruppen og har ansvar for at gennemføre undersøgelserne af enkelte delstrækninger. Det er desuden projektgruppens ansvar at sikre, at projektet har den rette faglige forankring i de berørte kommuner.

Se delkommissorier for yderligere præcisering af projektorganisationerne.

Stormflodssekretariatet

Sund & Bælt varetager for Transportministeriet programledelsen og sekretariatsbetjeningen af det samlede program for stormflodssikring, hvilket omfatter økonomi- og risikostyring. Sund & Bælt bidrager også med projektledelse af delprojekter, og bemanning med de relevante specialister herunder ift. udbud mv.

Interessentgrupper

I tillæg til projektorganisationen nedsættes relevante interessentgrupper. I første omgang etableres der en interessentgruppe for ejere af kritisk infrastruktur og forsyning m.fl., der er sårbare over

for oversvømmelser. Hensigten er, at det samlede sikringsniveau imødekommer behovene fra den kritiske infrastruktur. Da disse virksomheder samtidig foretager egne investeringer i sikring mod oversvømmelse, er formålet tillige at sikre koordination, så der ikke investeres i flere anlæg med samme funktion.

I regi af kommunerne er der endvidere nedsat en interessentgruppe for natur, hvor en løbende dialog med DN og DOF forankres. Uanset denne nedsætter Sund & Bælt i relation til det samlede arbejde med stormflodssikring og de enkelte delstrækninger interessentgrupper der omfatter relevante parter, herunder naturorganisationerne.

Ekspertgrupper

Efter behov kan koordinationsgruppen indstille til styregruppen at der nedsættes særlige ekspertgrupper med henblik på at kvalificere faglige emner eller geografiske områder.

Overordnede principper

Sikringsniveau

Udgangspunktet for undersøgelserne er, ligesom i forundersøgelsen, at det samlede sikringsanlæg skal tilgodese det høje sikringsbehov, som gælder for kritisk infrastruktur (forsyningsanlæg, jernbaner, motorveje, lufthavnen m.v.). Sikringsanlægget designes således, at lokaliteter, hvor kritisk infrastruktur er placeret, er beskyttet mod ekstremhændelser (i forundersøgelsen også benævnt sikring til 'fysisk maksimum/10.000-års hændelse'). På øvrige strækninger, hvor der ikke er placeret kritisk infrastruktur, hvor sammenhængen mellem by og kyst defineres af andre hensyn, eller hvor et sikringsanlæg kan udbygges adaptivt, kan parterne fastsætte et andet sikringsniveau.

Det er væsentligt, at det samlede sikringsanlæg dimensioneres med udgangspunkt i en autoritativ forståelse af risikoen for oversvømmelse. Derfor videreføres forundersøgelsens samarbejde med Danmarks Meteorologiske Institut (DMI) og Kystdirektoratet (KDI), som i fællesskab fastsætter og kvalitetssikrer input vedrørende fremtidens storme, bølgepåvirkning, vandstands niveauer mv.

Overordnede undersøgelsesprincipper

Udgangspunktet for miljøundersøgelserne af de enkelte delstrækninger er en teknisk basisløsning, der billigt muligt sikrer det kystbeskyttelsesmæssige formål under hensyntagen til overordnede samfundsinteresser og miljøjuridiske aspekter (Habitatdirektivet, Vandrammedirektivet m.v.).

For en række delstrækninger/delprojekter kan det være relevant at samtænke yderligere funktioner, f.eks. rekreative hensyn, landskabstilpasning, byintegration og havnefunktioner. Der kan for hver delstrækning undersøges tilvalg, der kan opfylde et eller flere lokale funktioner eller ønsker. Meromkostningen i forbindelse med etablering af tilvalg finansieres af den part, der ønsker tilvalget. Væsentlig meromkostning ifm. undersøgelser af tilvalg/alternativer finansieres af den part der ønsker tilvalget.

Økonomi

Der er afsat i alt 372 mio. kr. (2026-pl) i perioden 2026-2032 til undersøgelser, der finansieres med 50 pct. fra staten og 50 pct. fra kommunerne, jf. forståelsespapir af januar 2026.

Sund & Bælt afholder alle omkostninger og viderefakturerer forbruget, som omfatter såvel interne som eksterne omkostninger til parterne, jf. fordelingen ovenfor. Såfremt der på et senere tidspunkt aftales en anden fordelingsnøgle, faktureres i henhold til denne. De nærmere økonomiske rammer vil blive beskrevet i en administrationsaftale.

Tidsplan

Undersøgelserne gennemføres i perioden 2026-2032. Sund & Bælt har allerede i 2025 igangsat forberedelser og udbud af en miljøkonsekvensvurdering af Lufthavnsdiget (delstrækning 4, 5 og 6) for at tilvejebringe grundlaget for en rettidig sikring af både egne anlæg og andre statslige aktiver i og ved lufthavnen. Endvidere har Sund & Bælt igangsat et forstudie af stormflodssport i syd, som skal detaljere tidligere rapporter og forundersøgelsen til et niveau, hvor udbud af MKV for delstrækningen kan gennemføres.

Kommunikation

En stormflodssikring af den centrale del af hovedstadsområdet er et stort og komplekst anlægsprojekt, der vil have betydning for mange borgere og virksomheder i hovedstaden. En tidlig og bred inddragelse af offentligheden er derfor særdeles vigtig. Parterne har fokus på åbenhed og gennemsigtighed og vil sikre en løbende orientering og inddragelse af offentligheden i et omfang, der rækker ud over de retlige krav hertil.

Parterne vil i de kommende år gennemføre aktiviteter, der understøtter ovenstående, både ift. konkrete analyser og bredere for at sikre en proaktiv dialog om relevante emner og forestående processer.

I forbindelse med forundersøgelsen af stormflodssikring omkring hovedstaden oprettede Sund & Bælt en hjemmeside for stormflodssikring og et kommunikationsforum. Begge dele videreføres.